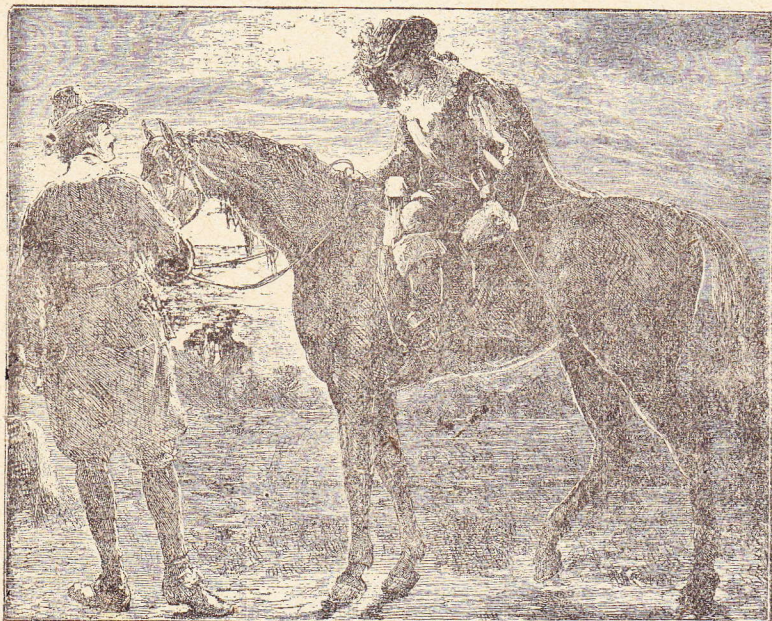

DE GEDAANTE IN DEN HOF.

Roger, de schoutsknecht, kwam met de mannen in de woning van den heer van Dillen. De schout verscheen nu ook, maar zei :

— We zullen nog een uur wachten. Uit hetgeen gij gehoord hebt, weten we, dat die Jacqueline toch op het landgoed blijft. Ik wil pas vertrekken, als het weer rustig is in de stad... Anders loopt er volk mee en wordt men op de Reiger gewaarschuwd.

Driftig greep Wouter het Paard (blz. 59).

dan over een uur hier terug.

Wouter had dit plan vernomen... Hij verkeerde in een zonderlingen goedstoestand. Wat zou hij doen? Antonia gevangen laten nemen.

— Ik heb haar niet verklapt, dacht hij. Ik sta nu buiten alles. Maar zij zou Jacqueline zijn, de dochter van bruine Mariette... Ja, ze kwam dien dag naar Brugge en ze vroeg me naar de heks. Maar ze was vrij kalm. En dat zou toch het geval niet geweest zijn, als men haar moeder verbrand had... Toch zag ik die huifkar weer bij het huisje, waar de zoogenaamde heks gewoond had. En 's avonds was Antonia zoo ontroerd, dat de heelmester komen moest. Den volgenden morgen stond ze echter weer kalm op die borstwering achter 't hotel... Toen geleek ze heelemaal niet op iemand, die pas op zulk een verschrikkelijke wijze haar moeder verloren had. En 't is waar ook. Ze vertelde me op den weg van Sint-Joris naar Nieuwpoort, dat haar moeder reeds lang dood was... Toch was de gevangene zeer bekend met de bruine Mariette... en met Jacqueline : « Die geheimzinnige Jacqueline ». Dat hoorde ik uit ons gesprek... Hoe zit dat alles ineen ! Ha, ik begrijp het...

— De menschen zagen ons naar hier komen en velen staan voor de deur te wachten. Ze begripen al, dat er wat moet gebeuren beweerde een der helpers.

— O, dan zullen we hen verschalken, hernam de schout. Verlaat allen mijn woning en gaat recht naar uw huis. Zegt, dat alles afgelopen is. Keer

Antonia is niet alleen op het landgoed De Reiger, die Jacqueline zal daar bij haar zijn. Die mijnheer de Lowy verbergt nu twee meisjes ! Zoo zal het zijn... En men gaat de onschuldige Jacqueline gevangen nemen en aan de rechters overleveren, alleen reeds omdat haar moeder in doodsangst om haar riep. Die moeder was volgens dwaze rechters een heks... de dochter moet het ook zijn. En binnen enkele dagen vlamt voor Jacqueline de brandstapel te Nieuwpoort. Een nieuwe moord. Ik kan dien verhinderen door Antonia te waarschuwen... Ik moet het doen ! In Engeland heb ik helder leeren zien. Er zijn geen heksen... Mag ik die terechtstelling toelaten ! Sta ik niet voor een plicht van menselijkheid ? Maar mijn eigen vader tegenwerken. O, vader is zelf slachtoffer van zijn bijgeloof...

Zoo zat Wouter te mijmeren, te midden zijner huisgenooten.

— Wat scheelt er u toch ? vroeg Livina.

De broeder schrok uit zijn gepeinen op.

— Ik weet wel, wat hem scheelt, dacht Agneta. Maar hij zal het niet vertellen.

— Ik heb medelijden met die onbekende Jacqueline, antwoordde de jongeling.

— Wat gehuichel ! zei Agneta bij zich zelve. Hij doet of hij bekommerd is om die Jacqueline, doch vreest, dat Roza gevangen zal worden.

— Maar als ze nu toch met den duivel heult, hernam Livina. Br... het is om te rillen... Als ze gevangen is, moet ik haar toch eens bekijken. Ze zal er wild uitzien... zeker met koolzwarte oogen.

— Spreek er niet over ! drong mevrouw van Dillen aan...

— Gaat allen ter ruste ! zei de schout. De menschen moeten niet merken, dat wij later opblijven dan gewoonlijk...

En weldra was het gansche gezin boven. Alleen de heer van Dillen bleef op... Livina had Agneta op de logeerkamer gebracht.

— Wat zullen we morgen weer voor nieuws hooren... 't Is toch eigenlijk een akelige tijd. Ik wilde, dat vader een ander ambt had. Hij heeft nooit rust, zei Wouters oudste zuster.

— Ja, wat zullen we morgen hooren ! herhaalde jonkvrouw van Ramsdijk.

En ze had medelijden met Livina... Over een uur zou misschien de schande van haar broeder gekend zijn ! Roger moest op de Reiger immers zijn dochter ontdekken. Zoo toch meende het meisje, dat Pol van Rooze's laster nu voor volle waarheid hield.

Livina kuste haar vriendin goeden nacht en ging naar haar eigen kamer. Agneta ontkleede zich niet dadelijk. Ze stond een wijld voor het raam, dat uitzag op den hof. En de schoone jonkvrouw mijmerde... O, wat had ze naar Wouters terugkeer verlangd ! En welk een ontgoocheling nu... Ze had in genegenheid en trouw gewacht op een vriend uit haar jeugd... die nu een losbol, een zedelooze kerel en een huichelaar bleek...

Ze zou Pol van Rooze niet meer zoo koel behandelen. Ze wilde spoedig huwen, om weg te zijn uit het somber huis van haar vrekkingen oom. Jong en schoon, als ze was, snakte ze naar een aangener leven... naar meer vrijheid en weelde... Pol van Rooze was ook knap en beschaafd, hoffelijk en ingetogen. Maar Wouter had ze de voorkeur gegeven. Doch hij was haar liefde niet meer waardig. Terug keerend uit de vreemde als zijn hart teer moest zijn bij

het naderend weerzien van ouders, broertjes en zusters, van haar, Agneta, ook... knoopte hij betrekkingen aan met een dienstmeid, die hij in een hotel ontmoette. En hij lokte haar al dadelijk mee naar Nieuwpoort. De tocht naar huis, na die lange scheiding, moest hem als een heilige gang geweest zijn, als een vrome bedevaart... Maar hij kwam met een slet aan den arm. En zijn eerste bezoek te Nieuwpoort was niet aan de ouderlijke woning, waar men hem in spanning en innige liefde verbeidde, maar naar een eenzaam landgoed, om er zijn lief te verbergen. En 's morgens had hij geen tijd voor zijn landgenooten, verreed hij ook Agneta... doch sloop als een dief naar de Reiger.

Zoo overdacht Agneta alles.

— Ja, hij moet slecht zijn, mompelde ze. En dan durfde hij mij met een kus te begroeten. Ik zou zijn liefde moeten deelen met de dochter van Roger, de lichtzinnige deerne, te Nieuwpoort niet wilde blijven, maar naar Brugge trok, zeker, om van onder 't ouderlijk gezag weg te zijn ! Bah, hoe huichelend, hoe laag en gemeen !

Plots schrok Agneta. Ze zag in den hof een gedaante... Ze was eerst bevreesd, het hoofd nog vervuld van den aanval der roovers... Maar dan ontstelde ze nog meer.

— 't Is Wouter, zei ze half luid. Hij is naar buiten gegaan. Hij opent het hofpoortje... Ha, ik begrijp het, hij gaat die Roza waarschuwen. Hij bedriegt zijn vader.

Ze zag hoe de jongeling verdween... En Agneta rilde.

— Ik zal het aan Livina zeggen, mompelde ze. Zoo wordt de schout tegengewerkt door zijn eigen zoon.

Ze begaf zich naar de deur, om haar vriendin te roepen.

— Neen, ik doe het niet... want dan moet ik alles vertellen, hernam ze. Wat gaat het mij aan !... Ik zal Wouter van mij afstooten ! En als het moet, blijf ik hier voor altijd weg... Ik ben dat aan mijn eer en waardigheid verplicht... Bah, hoe ellendig gedraagt die kerel zich.

Agneta ontkleedde zich en ging te bed... Ze kon niet slapen. Ze hoorde later de mannen beneden komen... en weer vertrekken...

— Arme heer van Dillen, dacht ze. Zoo door zijn eigen zoon bedrogen worden ! En die schurk kijkt mij met verliefde blikken aan...

Agneta werd vreeselijk somber... Pol van Rooze dong naar haar hand... Maar haar liefde was voor Wouter geweest. En nu dit einde.

Jonkvrouw van Ramsdijk lag stil te schreien...

DE WAARSCHUWING.

Wouter van Dillen stond aarzelend in het straatje achter zijn woning. Mocht hij zoo zijn vader tegenwerken ? Die vraag kwam weer bij hem op...

— Gij hebt Antonia immers niet verklapt, zei een inwendige stem. Zij zelve handelde roekeloos door hier in de stad te dwalen... en haar vader en die gevangene spraken over Jacqueline, haar vriendin zeker...

— En toch heb ik medelijden met haar, antwoordde Wouter, als ware hij met iemand aan 't redetwisten. En dan die Jacqueline... moet ik niet ver-

hinderen dat onder voorwendsel van hekserij, uit ellendig bijgeloof, een onschuldig meisje vermoord wordt! Ik zal Antonia waarschuwen, doch haar tevens zeggen, dat ik voortaan niet meer voor haar kan doen!

En vastbesloten zijn voornemen uit te voeren, stapte Wouter nu naar de poort. De hoofdman der wacht scheen hem reeds te kennen... en liet hem door. Wouter bevond zich nu langs de eenzame vesten. Hij dacht aan de roovers... en huiverde even, maar hij droeg een degen op zijde.

Weldra bereikte hij den Reiger. Alles was er stil en donker. De jonker vond het hek gesloten, maar de boog rond het landgoed bezat talrijke openingen en Wouter geraakte aldaar binnen. Een hond blafte. Van Dillen hield zijn degen gereed, om zich desnoods tegen het dier te verdedigen, maar dit was zeker vastgebonden, tenminst het geblaf bleef steeds van dezelfde zijde klinken...

Wouter stond nu aan de groote deur der woning. Hij liet den klopper vallen... Dadelijk daarop werd een bovenraam geopend.

— Wie is daar? vroeg iemand op gedempten toon, maar van Dillen herkende toch de stem van zijn reisgenoot.

— Jonkvrouw Antonia... ik ben het... Wouter van Dillen en ik moet u dringend spreken, antwoordde hij.

— Ik kom...

Even later werd de deur geopend.

— Treed binnen, mijnheer, noodigde Antonia.

Hij voldeed aan dit verzoek en het meisje sloot de deur achter hem. Het was pikdonker in den gang.

— Is vader gevangen, misschien? vroeg Antonia angstig.

— Neen, hij is ontsnapt...

— O, Goddank... Laat mij uw hand nemen, mijnheer, vervolgde ze. Ik zal u in een kamer geleiden, waar er licht is.

Wouter ontroerde weer, toen hij haar hand in de zijne voelde en zich liet meevoeren in een achtervertrek. Verbaasd keek hij daar op. De kamer was op de prachtigste wijze bemeubeld en het licht van een tiental kaarsen in een gouden kandelaar, viel ook op eerlijke schilderijen.

— Wat een weelde hier! riep van Dillen uit.

— Ja, mijnheer de Lowy houdt van kunst, sprak Antonia. En ge merkt, dat ik niet gaarne in de duisternis vertoef. Ga zitten, mijnheer van Dillen.

Ze wees naar een zetel en nam zelve tegenover hem plaats op een rust-bank met fluweel gevloerd. Antonia droeg een los, wijd kleed. Haar rijke lokken golfdén tot over den rug. Ze prijkte daar in al haar schoonheid, die Wouter als verblindde.

— Mijnheer Lowy is niet thuis, maar ik verwacht hem aanstonds, zei Antonia. Ik meende, toen gij klopte, dat hij het was. En wat voert u hier, nog zoo laat op den avond?

— 't Is roerig geweest te Nieuwpoort. Uw vader heeft met de roovers een gevangene verlost en ik begrijp zijn daad niet.

— Het waren geen roovers, die hem vergezelden, maar eerlijke lieden.

— Geen mannen uit het bosch?

— Wel neen! Met die kerels hebben wij nooit iets te maken gehad. Me dunkt, dat heeft mijn vader u wel bewezen, gistermiddag.

— Inderdaad en ik heb daar ook aan gedacht. Maar de gevangene was toch in betrekking met die bende.

— Min of meer, naar 't schijnt, en mijn vader zal hem daarvoor de les lezen! Maar wie weet, wat den grijsaard daar bracht. Het zijn droevige tijden. Die gevangene is een oude vriend van mijn vader en daarom moest hij bevrijd worden. Ik ben gelukkig, dat alles wel vergaan is.

— Gij zelve hebt er toe meegewerkt.

— Een heel klein beetje... Ik was het inderdaad, die vanmorgen te Nieuwpoort vernam, hoe die vriend hier opgesloten zat en voor de galg bestemd was. Ik bekeek de gevangenis. Toen ik hier kwam, wachtte mijn vader op mij en ik vertelde het hem. Dadelijk besloot hij zijn leven te wagen, om zijn vriend te bevrijden.

— En hij vond medewerkers?

— O, vader heeft in dit gewest nog veel vrienden...

— Men heeft u opgemerkt en uw verblijf alhier is bekend. O, het is niet door mij... Ik heb mijn woord gehouden en bewijs het, door nog meer te doen... De politie heeft vernomen, dat hier ook Jacqueline vertoeft, de dochter der zoogenaamde heks.

— Wouter bemerkte, dat Antonia ontstelde...

— Jacqueline is niet meer hier, zei het meisje dan.

— Binnen een uur zullen de gerechtsdienaren er zijn, om haar op te zoeken. En ik vermoed, dat ze u ook zullen meeledigen. Daarom kom ik u waarschuwen... Maar verder kan ik mij met u niet inlaten! Ik doe reeds te veel! Bedenk, dat het hoofd der politie mijn eigen vader is!

— Temeer moet ik u danken, mijnheer van Dillen.

Ze keek hem met haar schoone, zachte oogen aan en die blik drong Wouter als tot in de ziele.

— Mijn woorden klinken misschien hard, hernam Wouter, weer vol verrukking voor haar schoonheid.

— Neen, neen... ik begrijp uw toestand...

— Ik wilde, dat ik u meer kon helpen... We hebben elkaar op zulk een eigenaardige wijze ontmoet! Ik moet voortdurend aan u denken...

Ze bloosde en boog even 't hoofd.

— Ja, ik zie uw beeld altijd voor me, bekende Wouter. Gij zijt jong, schoon...

— O, stil, mijnheer van Dillen... spreek daarover niet verder!...

En Wouter bedwong zich... Hij gevoelde zelfs wat schaamte. Hij had zich door zijn gevoel te ver laten drijven... Hij beminde immers Agneta van Ramsdijk.

— Waarschuw ook die Jacqueline,, hernam hij. 't Zou monsterachtig zijn, moest ze aangehouden worden. Gij kent haar dan toch!

— Ja...

— Is zij jong?

— Zoo oud als ik...

— En schoon?

— Ja...

— Te grooter is het gevaar voor haar.

— Ze is dus al beetsmpeld als heks ?

— Ja, want te Brugge werd haar aanhouding bevolen. En men meent, dat ze te Nieuwpoort thuis hoort.

— Jacqueline, de heks van Nieuwpoort dus, een jong, schoon meisje, dat nimmer iemand een stroo in den weg legde en reeds ten vure gedoemd is ! En dat noemt men een gerecht ! riep Antonia op bitteren toon uit. O, ons arm Vlaanderen !

— Wat gaat gij nu zelve doen ? De tijd dringt !

— O, ik zal me in veiligheid stellen.

— Maar waar ? Ik wil u begeleiden...

— Neen, dank u ! Ik zal u niet langer tot last zijn...

— Maar het is mij geen last, jonkvrouw...

— En uw woorden van daar straks ? Ge kondt u niet verder met mij inlaten !

— Zoo spreekt het koele verstand, doch het gevoel is anders.

En weer keek Wouter met vurigen blik het prachtig meisje aan.

— Spreek niet over gevoelens, mijnheer, hernam Antonia. Ik zal mij in veiligheid stellen. Wees niet ongerust over mij ! 'k Ben u zeer dankbaar... Misschien wilt ge me nog een dienst bewijzen ?

— Spreek !

— In de Langestraat te Nieuwpoort woont vader Aleppo... een monnik. Hij leeft als een kluizenaar. Verzoek hem morgen om tien uur naar de Reiger te komen.

— Ge blijft dus hier ?

— Ja... Maar men zal mij niet vinden. Er zijn schuilplaatsen genoeg. Ik weet, dat ik u zulks mag toevertrouwen.

— Natuurlijk ! Doch brengt gij dien vader Aleppo niet in gevaar door hem hier te ontbieden ?

— Neen ! Hij is een vriend van onze familie... en hij weet, hoe te handelen. Maar voor u is het beter, dat hij u niet kent... en dus zal ik liever een briefje schrijven, dat ge onder zijn deur kunt schuiven, indien ge u met die boodschap wilt gelasten....

— Gaarne !...

— Een oogenblik dan...

— Antonia nam plaats aan een schrijftafeltje... Wouter bewonderde haar vorstelijke houding. Zij moest een dame van voorname geboorte zijn. Welk een schitterenden naam verborg haar vader onder Antonius, Isegrim en dergelijke aanduidingen ? En van Dillen vergat in tegenwoordigheid van de schoone maagd al zijn voornemens tot voorzichtigheid.

Wie was die Aleppo nu weer ! Een vermoede monnik misschien, een geheimzinnig bespieder, die als kluizenaar zijn doel verborg ? En Wouter, de zoon van den schout, drong in die geheimen, maar verborg ze voor zijn vader !

Antonia overhandigde hem het briefje.

— Mijnheer, weer dank ik u, zei ze. Ik maak eigenlijk misbruik van uw goedheid.

— Neen, neen... maar denk nu aan uw veiligheid !

— Ja, de schijn is tegen ons, maar eens komt de dag, dat u duidelijk zal wezen, hoe wij eerlijke en rechtschapen lieden zijn.

— Ware ik daarvan niet overtuigd, ik zoude zoo'n belang in u niet stellen ! verzekerde Wouter. Maar mijnheer de Lowy is niet hier...

— Hij komt...

— Als hij er nu nog niet is...

— Wanneer de gerechtsdienaren aankloppen : bedoelt ge? O, dan wordt er niet open gedaan.... Mijnheer de Lowy heeft toch het recht te reizen...

— Ik vermoed, dat hij deel nam aan de bevrijding van den gevangene... Als mijn vader maar niet hetzelfde denkt...

— Bekommer u daarom niet, heer van Dillen. Wij zullen onze maatregelen nemen... Deng gij nu aan uw toestand... Uw vader mag u hier niet verrassen...

Ze reikte hem de hand...

— God loone u voor de hulp, welke gij aan ongelukkigen bewijst, zei ze... Eens hoop ik tot u vrijer te mogen spreken. Maar ik zweer u, dat ge met eerlijke lieden te doen hebt, die de roovers even sterk verafschuwen als gij. Laaf ik u weer voor de deur geleiden, want in de gang mag geen licht schijnen.

.....

— Wouter kroop weer door de haag...

— Mijn Hemel, wat een pracht van een meisje ! mompelde hij. O, het is beter, dat ik haar niet meer ontmoet, of ik zou niet met oprechte gevoelens Agneta mijne liefde mogen verklaren !

— Van Dillen keerde in de richting der poort terug. Hij hoorde stemmen. De schoutsknechten kwamen zeker aan. De jonker verborg zich achter een struik... Als de poortwacht hem nu maar niet verklapt had! « Wat zou hij dan voor opheldering geven? Wouter dacht na... en vormde een plan... Misschien zwierven er nog mannen rond, die de politie zou aanvallen. En in dat geval wilde de zoon zijn vader verdedigen. Dat was oprecht gemeend, al leek het of hij huichelde toen de zoon zich plots bij het groepje voegde, zeggend :

— Ik ben het, Wouter van Dillen !

— Wat doet ge hier? vroeg de schout verbaasd.

— Ik ben stil uit huis geslopen... er dreigt u misschien gevaar en ik wil in uw nabijheid zijn...

— Dat is heel braaf ! Maar waarom kwaamt ge niet met ons mee? Och, ja, officieel behoort ge er niet bij... en het is nog beter zoo. De menschen zouden wel meenen, dat de schout van Nieuwpoort bevreemd is. Was gij maar te bed gegaan, Wouter ! Het is daar beter dan hier. Blijf nu bij ons !

Ze gingen naar de Reiger. Wouter schaamde zich over zijn gedrag.

— Maar kan ik dan die Jacqueline laten vallen als slachtoffer van bijgeloof en verblindheid, zoo verontschuldigde hij zich. Ik heb in den vreemde beter leeren denken. Vader kan ik niet overtuigen, en ik moet aldus een misdaad voorkomen...

— Het hek is gesloten, zei Roger, toen ze aan het landgoed kwamen.

— O, ze behoeven ons niet te hooren aankomen. We dienen hen te verrassen, zei de schout. We kruipen door de haag.

Zoo deden ze en de aanvoerder verdeelde de mannen en liet de woning omsingelen. Wouter hield zich wat achter een boom.

— Och, mijn beste vader, ik moet u bedriegen, mompelde hij. Hoe kunt gij nog aan heksen gelooven... Met overtuigd gemoed zoudt ge die jonge, schoone Jacqueline voor rechtters zenden... De heks van Nieuwpoort... Ja, zoo mag Antonia haar reeds noemen. En dan Antonia en haar vader ! Wie spoort hen op... wie gelast het tenniste. Een Spaansche soldatenregeering, vreemde bezetters, die onze rechten met de voeten treden ! Ook dat zie ik helderder in, nu ik in den vreemde vertoefd hebt... Het is mijn plicht Antonia en haar vader te beschermen... Ik kan dat echter niet zeggen... men zou mij niet begrijpen... ik ben mijn tijd vooruit.

Intusschen was de schout naar de voordeur gegaan. Hij liet den klopper vallen. Na eenige stonden werd een bovenraam geopend.

— Wie is daar ? vroeg een mannenstem.

— Gelukkig is de heer de Lowy nu thuis, zei Wouter bij zich zelf.

— De schout van Nieuwpoort... laat mij onmiddellijk binnen ! gebood de heer van Dillen.

— O, zeker ! Ik kom...

En de Lowy liet geen tijd verloren gaan. Onmiddellijk werd de voordeur geopend. De schout en Roger met eenige mannen traden in de woning. Wouter bleef buiten. Na een kwartier keerde zijn vader terug. Hij scheen verstoord op Roger. Wouter voegde zich bij hen en hoorde den schout zeggen :

— Ge moet weer verkeerd verstaan hebben... Die de Lowy ziet er een dreamer uit. Er is geen Jacqueline in huis. En de dienstbode was de werkvrouw, die twee maal per week het huis komt kuischen.

— Als hij de waarheid maar spreekt, heer schout, merkte Roger op.

— We verrasten hem en we hebben geen kamertje onbezocht gelaten ! Was er een bed, dat beslapen is geweest, uitgenomen dat van de Lowy. Weer een verloren reis !

Wouter gevoelde zich tevreden, al hinderde het hem toch, dat hij zijn vader zoo misleidde.

— Maar het is voor een hooger doel dan ons verblind gerecht begrijpen kan, zoo troostte hij zich. Waar zou Antonia zich verdoken houden ? En Jacqueline ? Ik zou die zoogenaamde heks van Nieuwpoort wel eens willen zien zien !...

Wouter kwam nu door de gewone deur zijn woning binnen... Lang lag hij wakker, peinzend aan de bekoorlijke Antonia... al wilde hij haar beeld verdrijven door dat van Agneta.

VAN ROOZE EN VAN DILLEN.

Het was nog donker, toen Wouter den volgenden morgen reeds zijn woning verliet, om Antonia's briefje onder de deur te schuiven eener kleine woning in de Langestraat, waar vader Aleppo woonde... Dat de kluzenaar daar leefde, vertelde een vrouw, die zich naar de kerk begaf.

De jonker volvoerde zijn belofte en keerde naar huis terug. Op zijn kamer

A. HANS

De Heks van Nieuwpoort

Uitgaaf B. H. HANS, Contich.